

Bentiaraq Ottosen
Atassut

UKA 2024/52
13. november 2024

Kalaallit illuisa ullumikkut sunik suliaqartarnerannut tunngasumik nalunaarusioqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Taassuma saniatigut Kalaallit illuisa siunissami aaqqissuussaanikkut qanoq isikkoqarsinnaanerannut, qanoq akisussaaffeqarnissaannik qanorlu atuuffeqarsinnaanerannut tunngasunik innersuussutinik nalunaarusiaq aamma imaqartinneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Kalaallit Illui Danmarkimiittut ullumikkut qanoq sunillu suliaqartarnerat ilisimalluarpakka, qanimummi suleqatigilluarsimavakka. Taamaattumik suleriusaat ilisimaalarugit oqaatigiinarsinnaavakka, suliat annertusinikooqaat ulluinnarnilu ilinniartunut tunngaanaratik aamma Kalaallit Danmarkimi najugalinnut kiffartuusisarnerat siammarnikooqaaq.

Erseqqissarusuppara ilinniartut eqqarsaatiginerullugit sumiiffinni pineqartuni eqqortuummat, ilinniagaqarnerup iluani piffiit ilaasa qaffasissusaat annertunerummata. Soorlu taakkartorneqarsinnaasut tassaapput: København-imi aamma Aarhus-imi ilinniakkap qaffasissusaa imaluuniit atuartitseriaaseq qaffasissoq atorneqartarpoq, saniatigulli Aalborg-imi aamma Odense-imi ilinniakkap assinganik ingerlatsineq ilinniartitaanikkut appasinnerulaartumik inissisimatinneqartarluni.

Ilinniakkat pineqartut tassaapput Bachelorgraditut imaluuniit kandidatgraditut taavali akademiimi ilinniartunut tunngassutillet, taamaattumik eqqarsartariaqarpugut qanoruna isilluta aaqqissuulluakkamik Kalaallit Illui Danmarkimiittut siunissami ilusiliisoqarnissaannut aqqutissiutissallugit.

Ilinniartut nammineerlutik toqqartarpaat sumi ilinniakkamik aallartissanerlutik, tamanna nammineerlutik kiffaangissuseqarfigisarpaat. Kisiat ajornannginnerusoq inummut nammineerlutik toqqartarpaat, taamaattumik tamanna tapersorsorluinnarnissaat siunertaqartuariaqarpalput. Kalaallit Illui ullumikkut pitsaunerusumik kiffartuusisarnissaat pingaaruteqaqaaq, tassami ilinniarnermuunaanngikkaluartumik allamillu toqqammaveqartumik siunertaqarnissaat aamma ammatittariaqarpalput, nutaaliortuarneq pisussaaffiliissaaq periarfissat annertusineranut aqqutissiussinissamut.

Taamaattumik uani siunnersuuteqartup isumaa eqqarsaatigalugu pisariaqartilluinnarpalut nalunaarsuisoqartariaqartoq, kisianni piumasarineqarsinnaasoq ataasiinaavoq ilinniartitaanikkut inissisimaffik imatut isikkulik qiviarneqarsinnaanera.

Ajornartorsiulli ataaseq saqqummiutilaassavara Kalaallit Illuat Aalborg-imiittooq neqerooruteqarsinnaangilaq ilinnialersumut najugaqartitsinissaminut, taamaattumik isumaqarpunga periarfissat eqqarsaatiginerullugit siunissami aaqqissuussinikkut tamanna pillugu pilersaarusiortoqarnissaa. Pingaartilluinnarpala ilinniartut periarfissinneqarnissaat ukiup affaani imaluuniit ukioq ataaseq neqeroorfigineqarlutik ilinniakkap aallartinneraniit piffissaq atorlugu Kalaallit Illuani najugaqarsinnaanerat, soorlu periarfissaq takuneqarsinnaasoq Aarhus-imi aamma Odense-mi. Taamaattumik Kalaallit Illuat Aalborgimiittooq assersuutitsialattut qiviarneqarsinnaasoq oqaatigisinnaavara.

Allannguutissatut ilassutitulli saqqummiussaqarpugut:

“Kalaallit Illuat Aalborg-imiittooq ilinniartunut ilinnialersussanullu najugaqarnissamut neqerooruteqarsinnalersillugu inissinneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiuffigisassaattut siunnersuut”.

Allannguutissatut ilassutitulli saqqummiussaqarnitsinni toqqammavagineqarpo, periarfissat atorneqartariarnerat siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatiginerullugu. Taamatut ilanngussinitsinni ilassutitut oqaluuserineqarnissa piumasralugu, taamaattumik isumaqarpugut periarfissat taamatut ittut ammatinneqarnissaat siunertarineqassasoq.

Kalaallit Illui tamaasa nalilorseqartariaqarput, siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu periarfissat pingaarnertut toqqammavillit pillugit inatsisitigut sinaakkuteqartariaqarmata. Kalaallit Danmarkimi najugallit illorsorneqartariaqartut isumaqarpunga, eqqaamasassaq tassaavoq ilaqtariinnermut politikki tassaassammat sukarsuarni pingaarnerpaaq. Taamaattumik Kalaallit Illui suleqatigilliinnartariaqarpaat, angajoqqaat danmarkimi najugallit. Suleqatigiittariaqarpugut sapinngisamik ilungersorluta danmarkimi suliat meeqlanut arsaarinnittarnermut tunngasut pillugit, tamanna Kalaallit Illuinut aamma atuuttariaqartoq isumaqarpunga. Suleqataasariaqarpoq Kalaallit Illui tamanna Naalakkersuisumut kaamattuutigaara suliassat taamaattut oqumaattorujussuuupput, taamaattumik Kalaallit Illui illersuisariaqarnerat pingaaruteqartorujussuuvoq.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut toqqammaviusoq allannguutissatullu siunnersuuterput pillugu tapersiivugut, ataatsimiitaliami susassaqartumi suliarineqarnissa innersuullugu.